

MONITOR spółdzielczy

KNF: SYSTEM POD KONTROLĄ

Sektor bankowy w ciągu 8 miesięcy br. zarobił 11,3 mld zł, tj. o 20 proc. więcej niż przed rokiem. W ocenie KNF nie ma zagrożenia wypłacalności banków. Udział należności zagrożonych zmniejszył się do rekordowo niskiego poziomu 4,7 proc. Papiery zagranicznych emitentów stanowią 0,6 proc. aktywów sektora.

RADA KONSULTACYJNA

Na posiedzeniu Rady Konsultacyjnej Sektora Bankowości Spółdzielczej omawiano pakiet rozwiązań prawno-monetarnych wdrażanych w celu wzmocnienia stabilności systemu bankowego. Rada zapoznała się z propozycjami współpracy sektora z Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA, którą przedstawił Andrzej Chmielecki – wiceprezes tego banku.

SPÓR O ROZMIAR PODUSZKI

JP Morgan największy bank w USA napisał w raporcie: „Główną walutą, w której obecnie widzimy słabość, jest złoty. Polska wydaje się mieć mniejszą poduszkę niż Węgry i w razie kryzysu zostałaby prawie bez rezerw”. Według analityków JP Morgan w ostatnim czasie bardzo szybko rósł krótkoterminowy dług zewnętrzny Polski. W 2009 r. możemy być zmuszeni spłacić 96,3 mld dol., tymczasem rezerwy walutowe wynoszą tylko 59,5 mld

GWARANCJE DLA BANKÓW

Rząd pomoże zagrożonym utratą płynności bankom, funduszom inwestycyjnym lub firmom ubezpieczeniowym. Nastąpi to w formie gwarancji, pożyczek skarbowych papierów wartościowych lub rozłożenia płatności na raty. Skarb Państwa będzie mógł udzielić gwarancji spłaty kredytów oraz linii kredytowych, przyznanych przez banki innym bankom w celu utrzymania ich płynności. Będzie też gwarantował spłatę kredytu zaciągniętego przez banki w NBP. Gwarancja może być udzielona do 50 proc. pozostającej do spłaty kwoty kredytu refinansowego. Gwarancje depozytów międzybankowych będą udzielane na zasadach odpłatnych, bliskich komercyjnym sprzed nastania kryzysu. Warunkiem otrzymania wsparcia od Skarbu Państwa ma być uzyskanie pozytywnej opinii przewodniczącego KNF oraz prezesa NBP. W ramach „Pakietu zaufania” NBP pożyczył bankom na 3 miesiące 4,7 mld zł. Oprocentowanie wyniosło 6,33 proc., co zdaniem analityków może wpłynąć na obniżenie stawek WIBOR.

dol., a trzeba jeszcze finansować import (19,6 mld dol.) Polska może pożyczyć z MFW do 12,8 mld dol. i odsunąć spłatę połowy krótkoterminowego długu.

Polscy ekonomiści są oburzeni tym raportem. Niektórzy twierdzą nawet, że raport miał na celu osłabienie kursu złotego.

BOOM... KRYZYSOWY

Według analityków Expander w październiku br. banki udzieliły ponad 5 mld zł kredytów hipotecyjnych. Podobny wynik odnotowano w najlepszych miesiącach koniunktury w 2006 r. Wówczas nadzór wprowadzał rekomendację S, która miała ograniczyć udzielanie kredytów we frankach. W wielu bankach po zapowiedzi zaostrzenia polityki kredytowej dużo więcej klientów starało się o pożyczkę.

ILE DOPŁACI AGENCJA?

ARiMR poinformowała, że po raz kolejny zwiększyła bankom limit dopłat do rolniczych kredytów inwestycyjnych. Tegoroczny limit dopłat wyniesie ok. 380 mln zł, w tym na inwestycje rolnicze 50 mln zł, co pozwoli udzielić 3 mld zł kredytów. Agencja zapewnia, że zgodnie z zapotrzebowaniem złożonym przez banki, środki te powinny wystarczyć dla wszystkich chętnych ubiegających się o taki kredyt. Oprocentowanie kredytu jest zmienne i nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli (obecnie stopa redyskonta wynosi 6,25 proc.). Kredyty inwestycyjne można uzyskać w bankach spółdzielczych, Banku BPS, GBW, MR Banku, BGŻ, BZ WBK, ING BŚ, BPH i Pekao. W przypadku kredytów kłaskowych banki otrzymały dopłatę ponad 25 mln zł. Maksymalna

wysokość pożyczki ratunkowej nie może przekroczyć 4 mln zł na gospodarstwo i 8 mln zł dla działów specjalnych produkcji rolniczej.

JAK KOWALSKI ZACIŚNIE PASA...

Zadłużenie Polaków z tytułu kredytów konsumpcyjnych wynosi ponad 124 mld zł. Z ankiety przeprowadzonej przez NBP wynika, że ponad połowa banków spodziewa się zaostrzenia polityki kredytowej w tym segmencie w IV kwartale 2008 r. Według raportu KNF najczęściej pożyczaliśmy na mieszkania (146,5 mld zł), a w następnej kolejności na auta, sprzęt domowy, wycieczki. Polacy są obecnie zadłużeni na kwotę 308 mld zł. Co ciekawe, eksperci przewidują, że mimo widma kryzysu, w 2009 r. pożyczymy jeszcze więcej.

Według danych NBP we wrześniu wartość depozytów gospodarstw domowych zwiększyła się zaledwie o 2,5 mld zł, do 305 mld zł – znacznie wolniej niż w poprzednich miesiącach. W październiku aż 14 banków podwyższyło oprocentowanie depozytów. Klienci

KNF: DMUCHANIE NA ZIMNE

Komisja Nadzoru Finansowego zwróciła się do banków o dokonanie przeglądu obecnych zasad polityki kredytowej oraz procedur towarzyszących udzielaniu kredytów. W ocenie komisji brak obiektywizmu i konserwatyizmu w ocenie zdolności kredytowej może doprowadzić do nadmiernej ekspozycji na ryzyko. Komisja zaleca zweryfikowanie przyjmowanych w procesie oceny zdolności kredytowej parametrów kosztów utrzymania i obsługi zadłużenia, posiadanych przez potencjalnego kredytobiorcę zobowiązań, dopuszczalnego poziomu obciążenia jego dochodu oraz szersze wykorzystanie baz danych w weryfikacji poziomu zadłużenia klientów i historii spłat.

W opinii KNF ustalanie przez niektóre banki minimalnych poziomów kosztów utrzymania potencjalnych kredytobiorców poniżej progów socjalnych jest dowodem braku niezbędnej ostrożności w zarządzaniu ryzykiem. Niepokojąca jest praktyka dopuszczania do obciążenia dochodu klientów obsługą zadłużenia powyżej 50 proc. Brak obiektywizmu i konserwatyizmu w ocenie zdolności kredytowej oraz akceptacji wniosków kredytowych może doprowadzić do nadmiernej ekspozycji na ryzyko.

bez trudu mogą znaleźć lokaty, których oprocentowanie sięga 9-10 proc. w skali roku.

KASA POD OCHRONĄ

Kasa Krajowa SKOK odmówiła Komisji Nadzoru Finansowego dostępu do swoich danych finansowych,

powołując się na brak stosownej umowy. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK zwiększyła w październiku br. wartość gwarancji depozytów członków kas spółdzielczych do kwoty 50 000 euro. Depozyty złożone w SKOK-ach są objęte Programem Ochrony Depozytów prowadzonym przez Krajową Kasę i TUW.

RUSZA LOKOMOTYWA

ARiMR uzyskała pełną akredytację Komisji Europejskiej i Ministerstwa Finansów na pełnienie funkcji płatniczej w 10 działaniach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Może więc już podpisywać umowy i wypłacać pieniądze z programu na modernizację gospodarstw. Rolnicy składali aplikacje prawie rok temu, ale obecnie muszą na nowo uzupełnić swoją dokumentację. Agencja jeszcze w tym roku może ogłosić ponowny nabór wniosków na modernizację gospodarstw. Aplikacje mikroprzedsiębiorstw będą przyjmowane najwcześniej na początku przyszłego roku. O dotację od 100 do 300 tysięcy złotych mogą ubiegać się osoby, które prowadzą małe firmy na

BFG BARDZIEJ BANKOWY?

Stuprocentowe gwarancje do 50 tys. euro dla depozytów będą obowiązywać bezterminowo – określa znowelizowana ustawa o BFG. Fundusz będzie finansowany w całości przez banki. NBP może udzielać BFG kredytów krótkoterminowych. Minister finansów ma powoływać przewodniczącego Rady BFG, po zasięgnięciu opinii prezesa NBP i przewodniczącego KNF.

Konsekwencją podniesienia gwarancji do 50 tys. euro będzie obciążenie banków większą kontrybucją do funduszu. Podstawę do naliczania wysokości opłat na BFG stanowią: suma aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem wg stanu na 31 grudnia poprzedniego roku. W 2007 r. banki wpłaciły 50 proc. naliczonej opłaty, a pozostałą część wniósł NBP. Od początku działalności, tj. 1995 r. do końca 2007 r. BFG udzielił 100 pożyczek z funduszu pomocowego, z tego 44 bankom komercyjnym i 56 spółdzielczym na łączną kwotę 3 746 842,4 tys. zł.

terenie gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej. Wysokość pomocy zależy od ilości miejsc pracy, które powstaną dzięki nowym inwestycjom. Zatrudniając najwyżej dwie osoby można otrzymać 100 tys. zł, maksymalnie 4 osoby – 200 tys. zł, co najmniej 5 osób – 300 tys. zł.

KONSUMENT W UPADŁOŚCI

Nowa regulacja ustawowa wprowadza możliwość upadłości konsumenckiej wobec osób fizycznych, które nie są przedsiębiorcami. O ogłoszeniu upadłości będzie decydował sąd. W okresie spłat dłużnik nie może robić zakupów

PERSONALIA

□ KNF wyraziła zgodę na powołanie **Danuty Kowalczyk** na prezesa MR Banku SA oraz **Jerzego Załubskiego** na prezesa BS w Łososinie Dolnej.

z odroczonym terminem płatności lub na raty. Na wniosek upadłego, sąd będzie orzekał o planie spłat wiarygodności. Okres ten nie powinien przekroczyć pięciu lat, może jednak zostać przedłużony o dwa lata. Opłata za wszczęcie postępowania sądowego wyniesie 200 zł.

FUNDUSZE DLA SOŁECTW

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o funduszach sołeckich. Budżet państwa będzie refinansował część wydatków gmin. Z wyliczeń MSWiA wynika, że rekompensaty wyniosą ok. 100 mln zł rocznie. Ocenia się, że średnia wysokość funduszu sołeckiego wyniesie 10,3 tys. zł. Co roku część wydatków poniesionych w ramach tego funduszu będzie zwracana w formie dotacji celowej (nawet do 30 proc.).

Co ciekawe, projekt nie cieszy się popularnością wśród wójtów, zwłaszcza mniejszych i biedniejszych gmin, które mają na swoim terenie np. 50 sołectw. Dla tych jednostek może to być obciążenie, który utrudni skoncentrowanie środków budżetowych na priorytetowych inwestycjach.

JAK W DRUŻYNIE

Wspólna kampania reklamowa trzech zrzeszeń pod hasłem: „Zaufaj najbliższemu, z nami zawsze bezpiecznie” promuje banki spółdzielcze jako instytucje bliskie swoim klientom, bezpieczne oraz aktywne na rynkach lokalnych. Klipy reklamowe można zobaczyć w TVP 1, TVP 2, TVP Info, Polsat, TVN, TVN 24 oraz usłyszeć w Radio Zet, RMF FM. Połowa z reklam zostanie wyemitowana w najlepszym czasie antenowym – prime time.

Fot. BSG

NOVUM POGODZONE Z ASSECO

Asseco Poland podpisała ze spółką zależną Zakładem Usług Informatycznych NOVUM sp. z o.o. z siedzibą w Łomży umowę o współpracy w sektorze bankowości spółdzielczej w oparciu o oferowane dotychczas produkty: NOVUM-Bank oraz defbank2000 i defbank3000. Powołano nowy zarząd spółki ZUI NOVUM (**Przemysław Balewski** – prezes, **Zbigniew Forenc** – wiceprezes, **Adam Góral** – przewodniczący Rady Nadzorczej).

Złote myśli

Bogactwo wystroju drzwi frontowych biura zmienia się odwrotnie proporcjonalnie do wypłacalności firmy.

ANONIM

POLAK @KTYWNY

Liczba aktywnych klientów bankowości elektronicznej przekracza 6,4 mln, w tym 653 tys. małych i średnich przedsiębiorców. Banki podpisały 11,2 mln umów na świadczenie takich usług, w tym 86 tys. z korporacjami. W I półroczu br. umowę o korzystanie z internetowego dostępu do rachunku podpisało 1,4 mln klientów i o ponad 900 tys. tych, którzy aktywnie korzystają z e-bankowości. Aktywny klient indywidualny wykonuje miesięcznie 4 przelewy elektroniczne, w przypadku przedsiębiorstw ta średnia wynosi 19 przelewów.

Rada Bankowości Elektronicznej przy ZBP ocenia, że do końca 2008 r. liczba aktywnych klientów e-bankowości przekroczy 7 mln, w tym 900 tys. z sektora średnich i małych firm. W perspektywie 2010 r. oczekiwane jest, że z usług bankowych za pomocą internetu będzie korzystało aktywnie 10 mln klientów.

RÓWNI I RÓWNIJSI

IX Kongres Gmin Wiejskich RP z udziałem blisko 600 wójtów i burmistrzów zaapelował do rządu o większe wsparcie rozwoju obszarów wiejskich. W ramach ZPORR 2004–2006 ponad 80 proc. środków trafiło do miast wojewódzkich i ich najbliższego otoczenia. W RPO na lata 2007–2013 do dyspozycji gmin wiejskich pozostawiono zale-

dwie kilka procent środków dostępnych samorządom. W ocenie samorządów sytuacji nie poprawi nawet PROW 2007–2013, który tylko w 12 proc. kierowany jest na przedsięwzięcia rozwojowe gmin.

Uczestnicy IX Kongresu zaapelowali o jak najszybsze stworzenie subwencji drogowej naliczanej na każdy kilometr drogi gminnej. Zaproponowano również wzmocnienie mechanizmu wyrównawczego (kwotę uzupełniającą części wyrównawczej subwencji ogólnej) w gminach,

w których gęstość zaludnienia jest niższa od średniej gęstości w kraju.

SEPA BLISKO, CORAZ BLIŻEJ

Już 40 proc. polskich banków przystąpiło do paneuropejskiego Systemu Polecenia Przelewu SEPA i oferuje tańsze, szybsze i łatwiejsze przelewy w euro swoim klientom. W ciągu 9 miesięcy od uruchomienia systemu zrealizowano ponad 400 000 transakcji SEPA o łącznej wartości ponad 3 mld euro (ok. 80 proc. to transakcje otrzymywane przez polskich klientów). Sześć z siedmiu największych w kraju banków posiada systemy zgodne ze standardami SEPA. Banki te generują ok. 90 proc. płatności w euro. Nowe paneuropejskie instrumenty płatnicze stają się coraz bardziej popularne, szczególnie wśród przedsiębiorców z uwagi na bezpieczeństwo transakcji, szybkość oraz konkurencyjne ceny, często niezależne od wartości transakcji.

INFOMONITOR ZAPRASZA...

Duża grupa banków spółdzielczych z Lubelszczyzny nawiązała współpracę z **InfoMonitorem Biurem Informacji Gospodarczej SA**, uzyskując dostęp do Centralnej Ewidencji Dłużników. Dzięki temu będą lepiej weryfikować kredytobiorców oraz sprawniej odzyskiwać zaległe płatności. Do coraz większej grupy banków współpracujących z InfoMonitorem dołączyły: **BS w Lubartowie, BS w Cycowie, BS w Trzebieszowie, BS w Nieliszu, BS w Białej Podlaskiej, BS w Adamowie, BS w Parczewie, BS w Księżpolu, PBS w Zamościu i RBS w Bychawie.**

– Dajemy bankom ważne narzędzie do weryfikacji rzetelności klienta. Jeżeli figuruje on w naszych bazach danych to znaczy, że posiada inne zadłużenie, którego nie uregulował w terminie. To poważna przesłanka, aby bank spółdzielczy nie udzielił mu kredytu – mówi **Mariusz Hildebrand**, prezes InfoMonitora BIG SA. Udostępniane obecnie zasoby informacyjne dotyczą około 2,5 miliona zaległych płatności. Informacje o dłużnikach sprawdzają w Centralnej Ewidencji Dłużników InfoMonitora nie tylko banki, także firmy leasingowe, telekomunikacyjne i pożyczkowe. Dzięki temu są w stanie lepiej ocenić rzetelność płatniczą osoby lub przedsiębiorcy, kiedy planują podpisanie umowy. Informacja o nieterminowym regulowaniu zobowiązań jest dla nich ostrzeżeniem, by nie współpracować z daną osobą lub firmą, lub by zażądać dodatkowego zabezpieczenia poprzez narzucenie trudniejszych warunków umowy.